

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕЛЮВАННЯ ТА КІЛЬКІСНІ МЕТОДИ
В ЕКОНОМІЦІ»**

27 ЖОВТНЯ 2016 РОКУ

ВІННИЦЯ

середовища, спрямованого на досягнення національних пріоритетів. Основними вимогами до такого законодавства є його відповідність Конституції України, наближення до відповідних директив ЄС, забезпечення впровадження багатосторонніх екологічних угод (конвенцій, протоколів тощо). Законодавство має сприяти гнучкому застосуванню відповідних економічних інструментів для стимулювання впровадження інноваційних екологічних технологій, розв'язанню екологічних проблем на місцевому рівні.

Принципи і завдання державної політики у сфері охорони земель визначені в Земельному кодексі України, за яким одним із головних завдань у сфері аграрного землекористування є створення механізму, який б забезпечив сталий розвиток землекористування і на основі його екологізації, охорони і захисту землі як складової навколишнього природного середовища, збереження, примноження та відтворення її продуктивної сили як ресурсу.

Сталий соціально-економічний розвиток будь-якої країни означає таке функціонування її господарського комплексу, коли одночасно задовольняються зростаючі матеріальні й духовні потреби населення, забезпечується раціональне та екологічно безпечне господарювання і високоєфективне збалансоване використання природних ресурсів, створюються сприятливі умови для здоров'я людини, збереження й відтворення навколишнього природного середовища та природно-ресурсного потенціалу суспільного виробництва.

Література:

1. Розвиток земельних відносин в аграрній сфері: монографія / за ред. Лупенка Ю.О., Ходаківської О.В. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2016. – С.310.
2. Добряк Д.С. Класифікація сільськогосподарських земель як наукова передумова їх екологобезпечного використання / Д.С. Добряк, О.П. Каналі, Д.І. Бабміндра, І.А. Розумний. - К.: "Урожай". - 2007. - 464 с.
3. Калетнік Г.М. Державна фінансова підтримка сільськогосподарських товаровиробників / Г.М. Калетнік, Н.В. Пришляк // Економіка АПК. – 2010. – №8. – С. 52-55.
4. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – С. 141.
5. Земельний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 3-4. С. 27.

УДК 338

**О.В. Клочко, к.п.н., доцент, Т.Р. Кротна, студентка
Вінницький національний аграрний університет
РОЗРОБКА ТА ОБГРУНТУВАННЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАСАД
СТРАТЕГІЧНОЇ СЕГМЕНТАЦІЇ РИНКУ
ДИВЕРСИФІКОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА МАЛОГО БІЗНЕСУ**

Сьогодні на ринку АПК спостерігаються негативні тенденції, пов'язані зі скороченням обсягів виробництва та збуту продукції. Стратегічне планування

розвитку економічних суб'єктів передбачає систематичну їх адаптацію до умов зовнішнього середовища, його сприятливих можливостей та загроз. Основа успіху полягає у розробці такої стратегії менеджменту в цілому та стратегії сегментації ринку зокрема, за якої дії та внутрішня структура підприємства оптимально відповідають умовам оточення. Високий ступінь невизначеності зовнішнього середовища зумовлює підвищену увагу до питання обґрунтування вибору стратегії, яка б забезпечила ринковий успіх аграрних підприємств.

З метою здійснення успішної діяльності на ринку необхідна детально розроблена і добре продумана маркетингова стратегія. Стратегічні рішення з вибору стратегічних сегментів ринку є вирішальними у рамках загальної маркетингової стратегії підприємства та корпоративної стратегії підприємства в цілому, яка визначає загальний напрямок діяльності підприємства (зростання, стабілізація, скорочення) [3, с. 264].

Вибір кінцевого єдиного компромісного рішення з урахуванням різних критеріїв є достатньо складним завданням при плануванні та прийнятті рішень. Завдання прийняття рішення вимагає порівняння альтернатив і вибору кращої з них. Метод аналізу ієрархії (МАІ), розроблений відомим американським математиком Томасом Сааті, з успіхом використовується для розв'язання багатьох практичних задач на різних рівнях планування [1, 2]. Оцінювання компонент вектора пріоритетів МАІ здійснюється за схемою 1:

A_i	...	A_n			
A_1	1	...	W_1/W_n	$X_1 = (1 * (W_1/W_2) * \dots * (W_1/W_n))^{1/n}$	$VEC(A_1) = X_1 / \text{СУММА}(X)$
...	...	1	A_n	...	...
A_n	W_n/W_1	...	1	$X_n = ((W_n/W_1) * \dots * (W_n/W_{n-1}) * 1)^{1/n}$	$VEC(A_n) = X_n / \text{СУММА}(X)$
СУММА(X)					

Для кожної матриці розраховується індекс узгодженості (I_y) (2):

$$I_y = (\lambda_{max} - n) / (n - 1) \quad (2)$$

Величину відношення узгодженості для розраховуємо за формулою 3:

$$V_y = 1 / CV_y \quad (3)$$

де n - розмірність матриці; CV_y - значення випадкової узгодженості залежно від розмірності матриці.

Розглянемо диверсифіковане підприємство малого бізнесу ТОВ «Селищанське». Підприємство планує завоювати позиції на ринку збуту сої у Західних регіонах України, оскільки у цих регіонах вирощування сої є найнижчим у цілому по Україні. Розглядаємо такі зони господарювання: - СЗГ-1 Львівська область; - СЗГ-2 Івано-Франківська область; - СЗГ-3 Рівненська область; - СЗГ-4 Волинська область.

Привабливість кожної СЗГ оцінюється відносно до чотирьох параметрів: зростання попиту на продукцію підприємства; рентабельності виробництва; гнучкості виробничого потенціалу підприємства; ризику.

Характеристики зон господарювання: СЗГ-1 - реалізація продукції характеризується потенційним зростанням попиту на продукцію, але це дуже

ризикований бізнес при невисокій рентабельності; СЗГ-2 - реалізація продукції, характеризується трохи нижчим зростанням попиту, невисокою рентабельністю та гнучкістю, хоча більш рентабельна, ніж СЗГ-3 і не така ризикована; СЗГ-3 - реалізація продукції, характеризується значно нижчим рівнем попиту, суттєво нижчою рентабельністю та невисокою гнучкістю, хоча є більш ризикованою за СЗГ-4; СЗГ-4 - реалізація продукції із перевагою обсягу виробництва продукції бюджетних видів, досить рентабельна зона за найнижчих попиту та гнучкості, але є найменш ризикованою зоною.

У процесі дослідження стратегічного потенціалу підприємства: застосовані якісні техніки моделювання на базі методу аналізу ієрархій Т. Сааті; побудовано модель системи вдосконалення менеджменту на основі ієрархічних моделей, за допомогою якої визначено напрямок успішного розвитку бізнесу підприємства; з метою побудови ієрархії та застосування МАІ використано детермінанту конкурентоспроможності Майкла Портера; розглянуто фактори виробництва продукції, які впливають на конкурентну перевагу підприємства рис. 1.

У результаті застосування МАІ, ми визначили оптимальну стратегію господарювання підприємства, впровадження якої дозволить зробити бізнес підприємства більш успішним. Така стратегія включає вибір першої стратегії господарювання - завоювання позицій на ринку сої у Львівській області, яка характеризується потенційним зростанням попиту на продукцію, але це ризикований бізнес при невисокій рентабельності.

Таким чином, з метою посилення позицій на ринку у процесі вибору першої стратегії господарювання - завоювання позицій на ринку сої у Львівській області, маємо особливі умови даної СЗГ-1, оскільки дана узагальнююча оцінка пріоритетності СЗГ є найвищою і дорівнює 0,83: 1) виробництво сої, яке характеризується потенційним зростанням попиту на продукцію, але високим ризиком, за рахунок особливих умов вирощування сільськогосподарської продукції та високої конкуренції на даному ринку продукції; 2) на початковому етапі закріплення позицій на ринку у даній СЗГ і витрат на організацію маркетингових заходів така стратегія характеризується невисокою рентабельністю.

Вибір даного стратегічного сегменту ринку дозволить підприємству покращити позиції на ринку та підвищити конкурентоспроможність. На майбутнє, доцільним є спрямовувати зусилля менеджменту підприємства у векторі зниження значення показника спеціалізації: вводити нові напрямки діяльності, розширюючи, поглиблюючи та насичуючи асортимент сільськогосподарської продукції; надавати послуги у галузі сільського господарства.

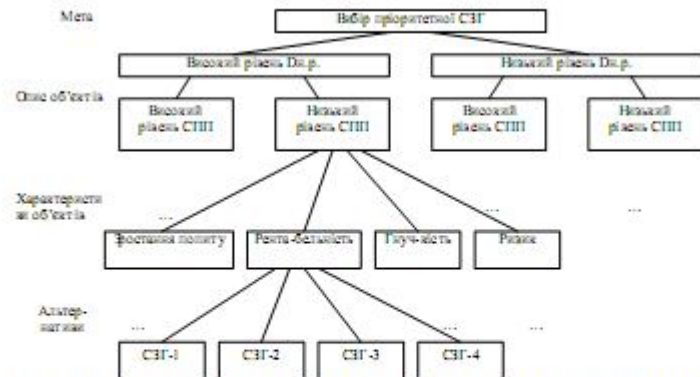

Рис. 1. Ієрархічна структура системи прийняття рішення про пріоритетність для підприємства тієї чи іншої СЗГ

У процесі дослідження з'ясовано сутність та основні підходи до стратегічної сегментації ринку. Стратегічне планування розвитку економічних суб'єктів передбачає їх систематичну адаптацію до умов зовнішнього середовища та покликане забезпечити їх успішне функціонування. Вибір базової стратегії підприємства здійснюється шляхом вивчення стратегічних альтернатив. Зменшити стратегічну вразливість можна за рахунок стратегічної пучковості: підприємство обирає такі стратегічні сегменти ринку, зони стратегічних ресурсів і групи зовнішнього впливу, які залежать від різних технологій та умов і невіддільні зовнішнім впливам, що можуть вплинути одразу на усі сфери діяльності.

Література:

1. Саати Т. Л. Принятие решений. Метод анализа иерархий. – М.: Радио и связь, 1989. – 316 с.
2. Saaty, Thomas L. (2008-06). «Relative Measurement and its Generalization in Decision Making: Why Pairwise Comparisons are Central in Mathematics for the Measurement of Intangible Factors – The Analytic Hierarchy/Network Process». RACSAM (Review of the Royal Spanish Academy of Sciences, Series A, Mathematics) 102 (2): 251–318: [Електронний ресурс] / – 2016. – Режим доступу: <http://abc.informabureau.com/html/aeaadneo0e0a0e0ss.html>.
3. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник / Федоренко В. Г. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2014. – 344 с.

УДК 336.711(043)

О.О. Прутська, д.е.н., професор, В.В. Кутергін, магістрант
Вінницький національний аграрний університет

Секція 5. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА СВІТУ

Актуальні проблеми облікового забезпечення управління витратами на біологічні перетворення в рибництві	141
МЕЛЬНИК О.С., студент, Вінницький національний аграрний університет	
Аналіз методів оцінки ефективності інвестиційних проектів	143
ЮРЧУК Н.П., к.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет	
Аналіз розвитку органічного виробництва України	146
БУРДЕНЮК І.І., к.т.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет	
Екологічний маркетинг як складова сучасної концепції сталого розвитку	149
ІРЄСВА Е.А., к.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет ЖУКОВА А.С., магістрант	
Завдання та чинники впливу на формування ринку цінних паперів: змістова характеристика	152
МИХАЛЬЧИШИНА Л.Г., к.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет	
Задачі управління виробничим потенціалом підприємства та їх аналіз	154
НЕЧИПОРЕНКО В.В., магістрант, Вінницький національний аграрний університет	
Земельні відносини у фермерському господарстві: облік і оподаткування	156
КОВАЛЬЧУК І.В., студент, Вінницький національний аграрний університет	
Інвестиційна активність в управлінні регіоном	160
ЛЕОНТЮК-МЕЛЬНИК О.В., асистент, Вінницький національний аграрний університет	
Кредитування як детермінант забезпечення фінансової безпеки агроформувань	162
ГРИЦУК Н.В., асистент, Вінницький національний аграрний університет	
Механізми управління складською мережею підприємств АПК	164
КАЧУРОВСЬКИЙ С.В., асистент, Вінницький національний аграрний університет	
Моделі оцінки конкурентоспроможності зернових для виробництва біоетанолу	166
БОНДАРЕНКО О.В., асистент, Вінницький національний аграрний університет	
Моделювання складних систем: оцінювання результативності у синергетичному контексті	169
БУРСНІКОВ Ю.Ю., к.е.н., доцент, Вінницький національний технічний університет	
Моделювання фінансової діяльності підприємства	171
КОЗІНЦЬ Т.Ю., студентка, Вінницький національний аграрний університет	
Особливості оподаткування фермерських господарств в Україні	176
ГЛОВЮК А.С., студентка, Вінницький національний аграрний університет	

Оцінка ефективності використання основного капіталу на основі побудови виробничих функцій	179
<i>ПОЛЬОВА О.Л., д.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Оцінювання дієвості функціонування вищих навчальних закладів на основі складових результативності з точки зору споживачів освітніх послуг як експертів	181
<i>ЯРМОЛЕНКО В.О., д.ф.-м.н., професор МКА</i>	
Причини та наслідки формування державного боргу країни	184
<i>ГУЛЯК С.Г., магістрант, Вінницький національний аграрний університет</i> <i>САНДРИГОСЬ О.С., магістрант, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Проблеми інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі України	186
<i>ГУЛЕВАТИЙ В.В., магістрант, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Рациональне використання та охорона земель сільськогосподарського призначення в сучасних умовах	188
<i>БУРЛАКА Н.І., к.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Розробка та обґрунтування науково-практичних засад стратегічної сегментації ринку диверсифікованого підприємства малого бізнесу	191
<i>КЛОЧКО О.В., к.п.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет</i> <i>КРОТНА Т.Р., студент, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Роль НБУ в одороженні банківської системи України	194
<i>ПРУТСЬКА О.О., д.е.н., професор, Вінницький національний аграрний університет</i> <i>КУТЕРГІН В.В., магістрант</i>	
Роль податкового стимулювання в діяльності підприємства	197
<i>МЕЛЬНИК О.В., аспірант, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Сталий розвиток в умовах глобальної економіки	200
<i>КОЛЯДЕНКО С.В., д.е.н., професор, Вінницький національний аграрний університет</i> <i>КОЛЯДЕНКО Д.Л., к.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Сучасні аспекти економічного механізму природокористування	202
<i>МОЛЧАНОВ А.О., магістрант, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Управління операціями (виробництвом) з застосуванням системного підходу	204
<i>КИШ Л.М., к.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Формування сировинної бази як фактор підвищення інвестиційної привабливості підприємств агій по-жирового підкомплексу АПК	206
<i>ДОВГАНЬ Ю.В., асистент, Вінницький національний аграрний університет</i>	
Якість – основа конкурентоспроможності іта хопродуктового підкомплексу	209
<i>САЛЬКОВА І.Ю., к.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет</i>	